

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

معاونت درمان

بسمه تعالی

شماره ...../...../.....
تاریخ ...../...../.....
پیوست دارد.....

رئیس محترم دانشگاه/دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی... آئی - مهم

موضوع: دستورالعمل بازتوزیع برنامه ترویج زایمان طبیعی

سلام علیکم

با صلوات بر محمد و آل محمد(ص) و با تقدیم احترام؛ پیرو ابلاغ دستورالعمل برنامه ترویج زایمان طبیعی به شماره ۱۰۰/۸۹ مورخ ۱۳۹۳/۲/۷ وزیر محترم بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، به پیوست دستورالعمل بازتوزیع حق الزحمه زایمان طبیعی جهت اجرا در بیمارستان های مشمول برنامه ارسال می گردد.

دکتر محمد آفاجانی

معاون درمان

و دبیر ستاد کشوری برنامه تحول نظام سلامت

تعمیر

دستورالعمل بازتوزیع حق الزحمه زایمان طبیعی (تشویقی و پایه)

در راستای دستورالعمل برنامه ترویج زایمان طبیعی

بر اساس دستورالعمل برنامه ترویج زایمان طبیعی ابلاغی وزیر محترم بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به ارائه‌کنندگان خدمت زایمان طبیعی (متخصص زنان و زایمان، ماما و متخصصین و تکنیسین‌های بیهوشی) تعرفه تشویقی، پرداخت می‌گردد.

از زمان اجرای این دستورالعمل، به منظور افزایش انگیزه ارائه‌کنندگان خدمت زایمان طبیعی در کلیه بیمارستان‌های دولتی تابعه دانشگاه/ دانشکده‌های علوم پزشکی، ۳۰ کای جراحی برای زایمان طبیعی و ۱۶ کای بیهوشی برای زایمان بی‌درد به طور تشویقی (علاوه بر کای جراحی و بیهوشی فعلی) پرداخت می‌گردد و از محل منابع تخصیصی برنامه ترویج زایمان طبیعی تامین می‌گردد.

الف) متخصصین زنان و زایمان و مامای شاغل در بیمارستان:

سهم متخصصین زنان و زایمان دارای شاغل در بیمارستان که مکلف به امضای تعهدنامه پیوست می‌باشند و همچنین مامای شاغل در بلوک زایمان به ازای هر زایمان طبیعی بر اساس جدول یک می‌باشد:

جدول شماره یک- بازتوزیع حق الزحمه زایمان طبیعی (تشویقی و پایه)

ساروی ارائه خدمت	سهم متخصصین زنان و زایمان (ستون اول)	سهم ماماها و بلوک زایمان (ستون دوم)	سهم سایر کارکنان بیمارستان (ستون سوم)	سهم صندوق ترویج زایمان طبیعی (ستون چهارم)	جمع کل
انجام زایمان توسط متخصص تمام وقت جغرافیایی آموزشی یا درمانی (با حضور مداوم و کنترل مادر و جنین در حین لیبر و زایمان و رعایت شیوه نامه ارتقا حضور پزشکان متخصص زنان) و با کمک ماما	۷۰٪	۱۰٪	۱۰٪	۱۰٪	۱۰۰٪
انجام زایمان توسط متخصص غیرتمام وقت جغرافیایی آموزشی یا درمانی (با حضور مداوم و کنترل مادر و جنین در حین لیبر و زایمان و رعایت شیوه ارتقا حضور پزشکان متخصص زنان) و با کمک ماما	۶۰٪	۱۵٪	۱۰٪	۱۵٪	۱۰۰٪
انجام زایمان توسط ماما با مسئولیت مشترک متخصص تمام وقت یا غیرتمام وقت جغرافیایی آموزشی یا درمانی (مشروط بر اینکه متخصص زنان از ابتدا تا انتهای فرایند زایمان طبیعی در بیمارستان حضور فیزیکی داشته باشد)	۲۰٪	۳۰٪	۱۰٪	۴۰٪	۱۰۰٪
انجام زایمان توسط ماما و با مسئولیت شخصی (در صورت عدم حضور فیزیکی متخصص زنان در بیمارستان)	۰٪	۵۰٪	۱۰٪	۴۰٪	۱۰۰٪

۱.۱. با توجه به این که فرایند زایمان طبیعی شامل مراحل لیبر، زایمان و ۲ ساعت پس از زایمان است که می‌بایست در بلوک زایمان صورت گیرد؛ لذا سهم عامل زایمان- ماما (ستون دوم)، طبق روال قبل به تناسب بین همه ماماها شاغل در بلوک زایمان طبق فرمول زیر توزیع می‌گردد:

سهم هر ماما برابر است با ساعات حضور فیزیکی هر ماما در بلوک زایمان تقسیم بر کل ساعات حضور

فیزیکی ماماها بخش بلوک زایمان

۱.۲. سهم صندوق ترویج زایمان طبیعی (ستون چهارم) براساس برنامه‌ای که با همکاری دانشگاه و بیمارستان مربوطه تدوین و به اطلاع ستاد کشوری طرح تحول نظام سلامت می‌رسد، در راستای ترویج زایمان طبیعی با اولویت زیر هزینه می‌گردد:

۱.۲.۱. بهینه‌سازی ابنیه، تاسیسات و تجهیزات پزشکی بلوک زایمان.

۱.۲.۲. برگزاری کلاس‌های آموزش مادران باردار و آمادگی برای زایمان طبیعی.

۱.۲.۳. ترویج فرهنگ زایمان طبیعی از طرق مختلف از جمله برگزاری دوره‌های آموزشی جهت ارائه دهندگان خدمت و فرهنگ سازی از طریق رسانه های عمومی در سطح مناطق تحت پوشش دانشگاه.

تبصره: تعرفه حضور در کلاس‌های آمادگی برای زایمان برای هر جلسه (شامل ۸ جلسه ۹۰ دقیقه‌ای) به طور گلوبال معادل ۳ ویزیت مامایی براساس تعرفه‌های دولتی مصوب هیات وزیران در سال ۱۳۹۳ می‌باشد (در حال حاضر، براساس مصوبه شماره ۲۵۳۸۵/ت/۲۶۵۴۶-هـ مورخ ۱۳۸۲/۵/۱۹ هیات محترم وزیران برای مامای کارشناس معادل ۷۰٪ و برای مامای کارشناس ارشد معادل ۸۵٪ تعرفه ویزیت پزشک عمومی در بخش دولتی در سال ۱۳۹۳ خواهد بود). تعداد استاندارد مادران باردار در هر جلسه کلاس آمادگی برای زایمان حداقل ۵ نفر و حداکثر ۱۰ نفر می‌باشد و به ازای هر ۵ نفر مادر شرکت‌کننده در کلاس‌ها یک پرداخت به بیمارستان صورت می‌گیرد. نحوه توزیع براساس جدول شماره دو صورت می‌گیرد:

جدول شماره دو- بازتوزیع حق الزحمه کلاس‌های آمادگی برای زایمان

شرح خدمت	سهم ماماها بلوک زایمان (ستون دوم)	سهم سایر کارکنان بیمارستان (ستون سوم)	سهم صندوق ترویج زایمان طبیعی (ستون چهارم)	جمع کل
برگزاری کلاس‌های آمادگی برای زایمان (هر جلسه معادل ۳ تعرفه ویزیت مامایی بخش دولتی در سال ۱۳۹۳)	٪۷۰	٪۲۰	٪۱۰	٪۱۰۰

ب) متخصصین زنان و زایمان و ماماهاى فاقد رابطه استخدامى با دانشگاه/دانشکده علوم پزشکی:

در راستای ترویج زایمان طبیعی، بیمارستان‌های دولتی مکلف هستند که شرایط را برای عقد قرارداد و انجام زایمان توسط پزشکان متخصص زنان و زایمان و ماماهاى دارای دفتر کار فاقد رابطه استخدامى با دانشکده/دانشگاه علوم پزشکی که خواستار انجام زایمان بیماران خود در بیمارستان‌های دانشگاهی هستند، فراهم نمایند.

عقد قرارداد با این دسته از پزشکان و ماماها براساس قراردادهای موجود هر دانشگاه صورت می‌گیرد. این گروه مطابق جدول سه، از مزایای طرح بهره‌مند خواهند شد. کای تشویقی این دسته از پزشکان همانند سایر پزشکان ۳۰ کای جراحی تشویقی (علاوه بر کای جراحی فعلی) خواهد بود.

جدول شماره سه- بازتوزیع درآمد حاصل از تعرفه تشویقی زایمان طبیعی درموارد ارجاع بیمار از مطب / دفترکار توسط

متخصص یا مامای غیر شاغل در بیمارستان دولتی

ساروی ا ارائه خدمت	سهم منحصم فراداد کارانه ای (ستون اول)	سهم منحصم زنان مقیم بیمارستان (ستون دوم)	سهم ماماى فراداد کارانه ای (ستون سوم)	سهم ماماهاى بلوک زایمان (ستون چهارم)	سهم سایر کارکنان بیمارستان (ستون پنجم)	سهم صندوق ترویج زایمان طبیعی بیمارستان (ستون ششم)	جمع کل
ارجاع و انجام زایمان مادر ارجاع شده از مطب توسط متخصص فاقد رابطه استخدامى به بیمارستان دولتی (با حضور مداوم و مقیم بودن در حین لیبر و زایمان) و با کمک ماما	۶۰٪	۰	-	۱۵٪	۱۰٪	۱۵٪	۱۰۰٪
ارجاع و انجام زایمان توسط ماماى فاقد رابطه استخدامى دارای دفتر کار به بیمارستان دولتی (با حضور مداوم و مقیم بودن در حین لیبر و زایمان) و با مسئولیت مشترک متخصص	۰	۲۰٪	۴۰٪	۰٪	۱۰٪	۳۰٪	۱۰۰٪

تبصره: پزشکان متخصص زنان و زایمان و ماماهاى دارای دفتر کار فاقد رابطه استخدامى موظف به رعایت شرایط زیر می‌باشند:

- کنترل فرایند لیبر و انجام زایمان در ساعات غیرموظف.
- کنترل مستقیم فرایند لیبر و زایمان و دو ساعت اول پس از زایمان.

ج) پرداخت به متخصصین و تکنسین‌های بیهوشی برای انجام زایمان بی‌درد (اسپینال یا اپی‌دورال):

به منظور افزایش تعداد زایمان بی درد (اسپاینال یا اپی دورال) و ترغیب مادران و متخصصین بیهوشی برای انجام این نوع زایمان از زمان اجرای این دستورالعمل از محل اعتبارات این برنامه، به ازای هر زایمان بی درد (اسپاینال یا اپی دورال) ۱۶ کای تشویقی بیهوشی (علاوه بر ۱۶ کای فعلی) پرداخت می‌گردد. بازتوزیع آن به شرح جدول چهار می‌باشد:

جدول شماره چهار - بازتوزیع درآمد حاصل از انجام زایمان بی درد (تشویقی و پایه)

جمع کل	سهم متخصص بیهوشی (ستون اول)	سهم تکنیسین‌های بیهوشی (ستون دوم)	سهم سایر کارکنان بیمارستان (ستون سوم)	سهم صندوق ترویج زایمان طبیعی بیمارستان (ستون چهارم)	سناریوی ارائه خدمت
۱۰۰٪	۷۰٪	۱۵٪	۱۰٪	۵٪	استفاده از بی‌حسی برای زایمان بدون درد (اسپاینال یا اپی دورال) توسط متخصص بیهوشی تمام وقت جغرافیایی (آموزشی /درمانی)
۱۰۰٪	۶۰٪	۱۵٪	۱۰٪	۱۵٪	استفاده از بی‌حسی برای زایمان بدون درد (اسپاینال یا اپی دورال) توسط متخصص بیهوشی غیرتمام وقت جغرافیایی آموزشی یا درمانی

تبصره یک: در خصوص بیهوشی با انتونوکس، میزان پرداخت طبق روال جاری صورت می‌گیرد و مشمول تعرفه تشویقی نمی‌باشد. لازم به ذکر است با توجه به رایگان بودن زایمان طبیعی، فرانشیز انتونوکس و از محل این برنامه پرداخت می‌گردد.

۱.۱ سهم تکنیسین‌های بیهوشی (ستون دوم)، به تناسب بین همه تکنیسین‌های بیهوشی دخیل در زایمان بی درد طبق فرمول زیر توزیع می‌گردد:

سهم تکنیسین بیهوشی برابر است با ساعات حضور فیزیکی در بلوک زایمان هر تکنیسین بیهوشی تقسیم بر کل ساعات حضور فیزیکی تکنیسین‌های بیهوشی در بلوک زایمان

(د) ماماها و شاغل در مراکز تسهیلات زایمانی (حوزه معاونت بهداشتی):

جهت حمایت از ماماها و سایر کارکنان شاغل در مراکز تسهیلات زایمانی، مشروط بر ثبت اطلاعات زایمانی در سامانه مادران و نوزادان ایرانیان وزارت متبوع، به ازای هر زایمان طبیعی انجام شده به

میزان پانصد هزار ریال از اعتبار این برنامه از سوی ریاست دانشگاه در اختیار مدیر شبکه مربوطه در دانشگاه قرار داده می شود تا به شاغلین تسهیلات زایمان، تخصیص دهد.

پیوست

تعهدنامه برنامه ترویج زایمان طبیعی

با عنایت به اجرای دستورالعمل ترویج زایمان طبیعی، موضوع ابلاغیه شماره ۱۰۰/۸۹ مورخ ۹۳/۲/۷ وزارت بهداشت، درمان آموزش پزشکی، اینجانب ..... فرزند ..... دارای شماره شناسنامه ..... کد ملی ..... و شماره نظام پزشکی ..... پزشک متخصص زنان/ماما دارای رابطه استخدامی به عنوان متخصص زنان/ ماما شهر/شهرستان ..... در بیمارستان ..... پس از مطالعه کامل دستورالعمل برنامه ترویج زایمان طبیعی، متقاضی برخورداری از مزایای این برنامه می باشم و متعهد می گردم طبق ضوابط مندرج در این برنامه از تاریخ ..... انجام وظیفه نمایم و در صورت عدم رعایت مفاد و تعهدات ذکر شده دانشگاه می تواند مطابق ضوابط آیین نامه انضباطی طرح تحول سلامت اقدامات لازم را در مورد اینجانب به عمل آورد.

دکتر ..... / ماما .....

شاغل در بیمارستان .....

شهر / شهرستان .....

دکتر .....

رئیس بیمارستان